

12. Результати опитування заінтересованих сторін

12.1. Соціологічне опитування мешканців

У межах розробки Стратегії розвитку Березанської громади до 2027 року проводилося опитування мешканців для виявлення суспільної думки щодо сучасного стану розвитку громади та бачення її подальших перспектив.

12.1.1. Організація опитування

Для проведення опитування мешканців була розроблена анкета. Мешканці громади могли пройти опитування в двох формах:

1. Заповнити Гугл-форму за посиланням <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfW0r6TjDO8IIKR2cU9GABrvWMI4S24jXPZlUV6h-JsGGAKUg/viewform>,

2. Заповнити друковану анкету.

Опитування проводилося в травні-вересні 2023 року.

12.1.2. Результати опитування

Портрет респондента

Число мешканців Березанської громади, які пройшли опитування становить 537 осіб. Серед опитаних 77 % жінок і 23 % чоловіків. Основна частина респондентів належить до осіб працездатного віку від 25 до 60 років і загалом становить майже 78 %.

Малюнок 33. Учасники соціологічного опитування: розподіл за статтю і віком

У розрізі видів зайнятості серед учасників опитування переважали особи, які працюють за наймом (у тому числі службовці та керівники) – 64 %, вагому частину склали безробітні – 13 %, а також студенти – 14 %.

Малюнок 34. Учасники соціологічного опитування: розподіл за зайнятістю

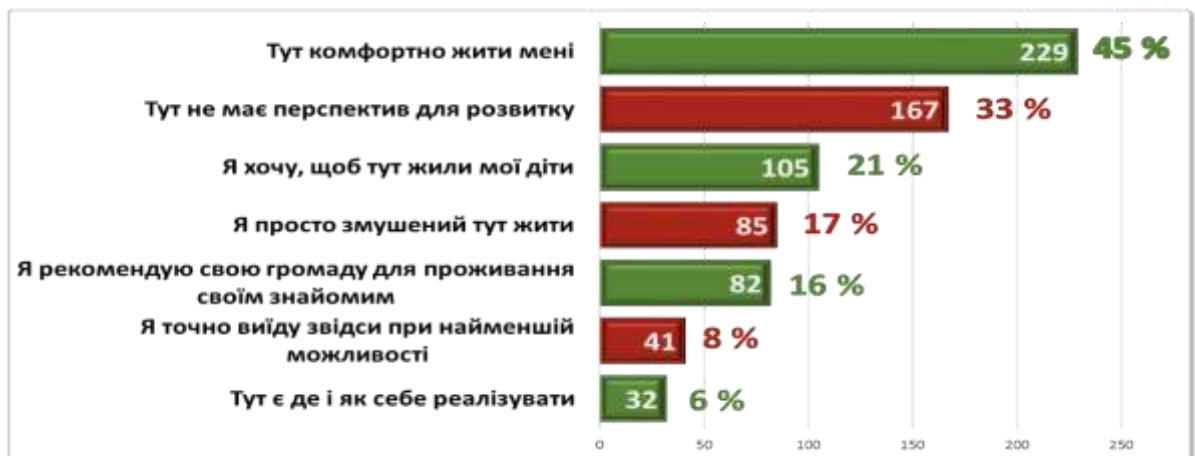
Оцінка учасниками опитування стану розвитку Березанської громади

Мешканцям запропонували обрати декілька характеристик Березанської громади, які відображають особисте сприйняття життя в ній. Найбільшу кількість відповідей отримали такі характеристики:

1. Тут комфортно жити мені – 45 %
2. Тут немає перспектив для розвитку – 33%
3. Я хочу, щоб тут жили мої діти – 21%

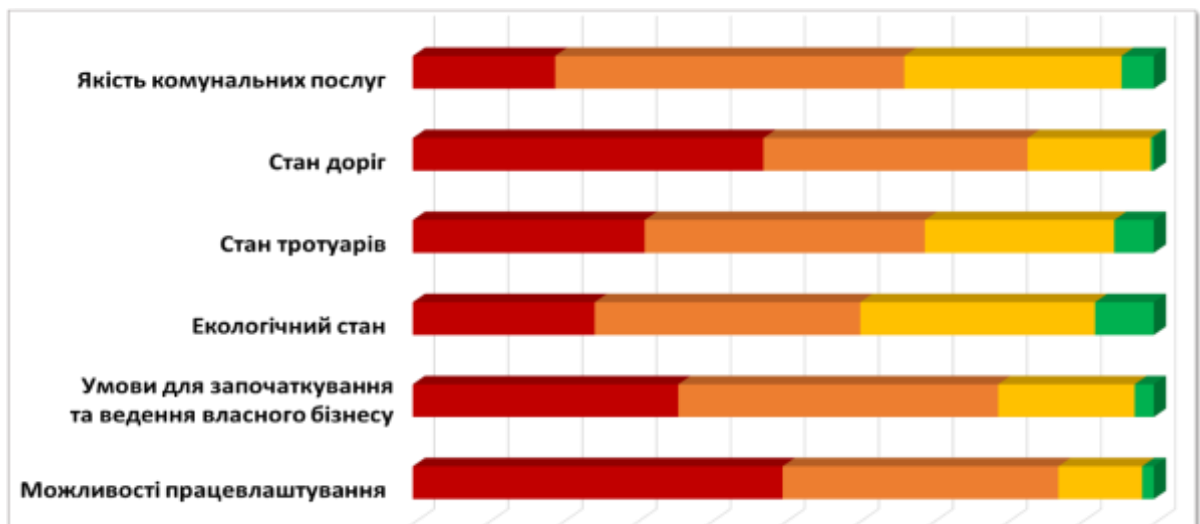
Найменшу кількість голосів отримав варіант „Тут є де і як себе реалізувати“ – 6 %.

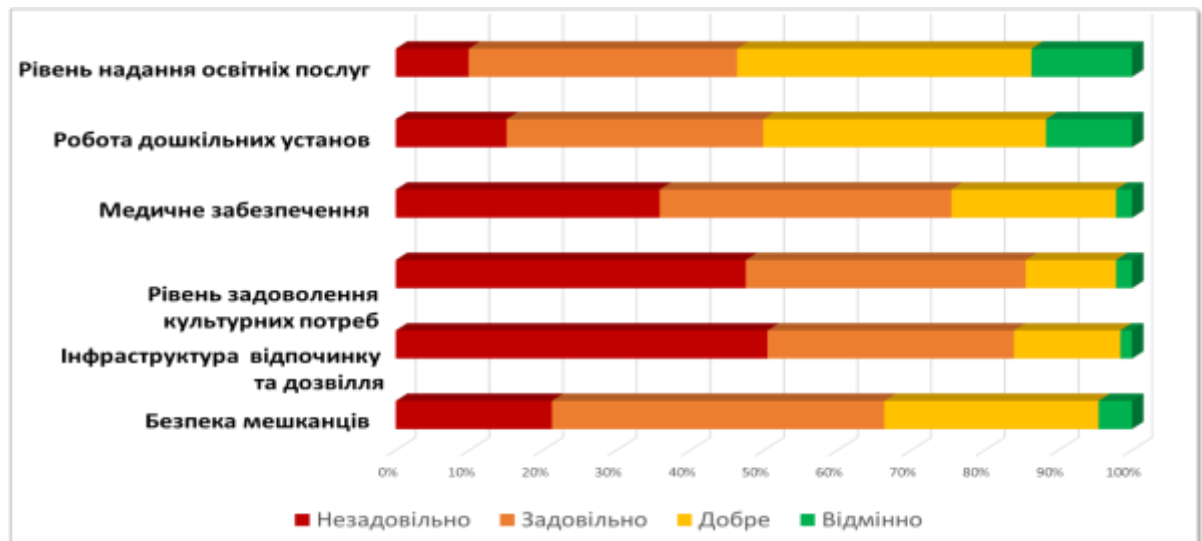
Малюнок 35. Загальна оцінка Березанської громади учасниками опитування

Оцінка мешканцями, які брали участь в опитуванні, нинішнього стану розвитку окремих сфер Березанської громади дозволяє зробити певні висновки.

Малюнок 36. Оцінка учасниками опитування стану окремих сфер у Березанській ТГ

Лише дві сфери життєдіяльності Березанської громади – **надання освітніх послуг** та **робота дошкільних установ** – мають позитивний баланс у співвідношенні оцінок відмінно/добре та задовільно/незадовільно. Так, оцінку „відмінно“ і „добре“ з надання освітніх послуг поставили 53,2 % опитаних мешканців, а по роботі дошкільних установ - 51,1 %. Для всіх інших сфер понад 50 % респондентів надали оцінки „задовільно“ і „незадовільно“.

Загалом для кожної категорії оцінки можна визначити сфери-лідери, які отримали найбільшу кількість відповідей:

Топ-3 оцінки „відмінно“

1. Освітні послуги (14 % відповідей)
2. Дошкільні установи (12 %)
3. Екологічний стан (8 %)

Топ-3 оцінки „добре“

1. Освітні послуги (39 % відповідей)
2. Дошкільні установи (38%)
3. Екологічний стан (32 %)

Топ-3 оцінки „задовільно“

1. Комунальні послуги (47 %)
2. Безпека мешканців (45 %)
3. Умови для бізнесу (44 %)

Топ-3 оцінки „незадовільно“

1. Інфраструктура відпочинку та дозвілля (52%)
2. Можливості працевлаштування (50%)
3. Рівень задоволення культурних потреб (49 %)

Рейтинг сфер життєдіяльності громади, стан яких аранжовано за сумарною кількістю оцінок „задовільно“ і „незадовільно“:

1. Можливості працевлаштування – 86,6 %
2. Задоволення культурних потреб – 85,9 %

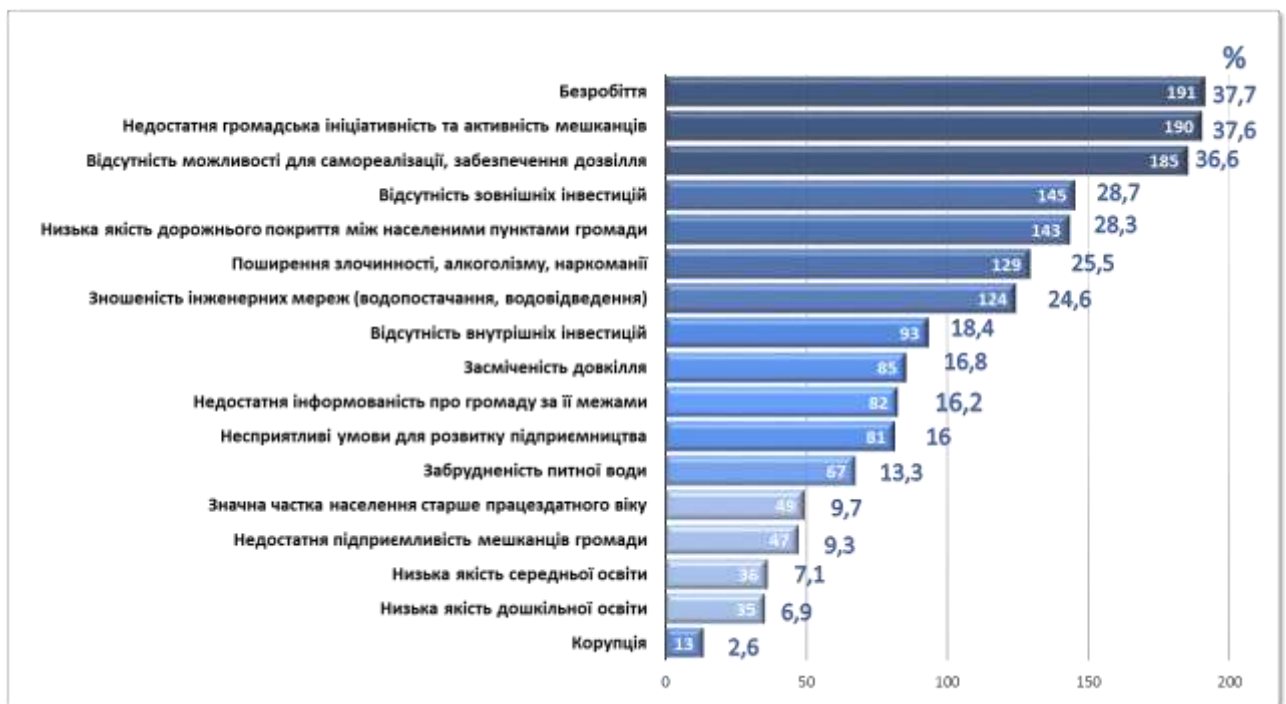

3. Інфраструктура відпочинку та дозвілля – 84,4 %.
4. Стан доріг – 83,2 %.
5. Умови для започаткування та ведення бізнесу – 78,8 %
6. Медичне забезпечення – 76 %
7. Стан тротуарів – 68,7 %
8. Безпека мешканців – 66,9 %
9. Якість комунальних послуг – 66,7 %
10. Екологічний стан – 60,1 %
11. Дошкільні установи – 50,3 %
12. Освітні послуги – 46,8 %

Особливу увагу доцільно звернути на високий рівень негативних оцінок, які отримали такі сфери як „інфраструктура відпочинку та дозвілля“, а також „задоволення культурних потреб“.

Водночас опитувані зазначають перешкоди, що заважають розвитку громади. Найбільші на думку опитаних - це „безробіття“ та „недостатня громадська ініціативність та активність мешканців“. На третьому місці - „відсутність можливості для самореалізації, забезпечення дозвілля“.

Малюнок 37. Перешкоди, які, на думку учасників опитування, заважають розвитку Березанської ТГ

Усі інші перешкоди можна об'єднати в 3 групи (від більш вагомих до менш вагомих):

1 група: відсутність зовнішніх інвестицій; низька якість дорожнього покриття між населеними пунктами громади; поширення алкоголізму і наркоманії; зношеність інженерних мереж (водопостачання, водовідведення).

2 група: відсутність внутрішніх інвестицій; засміченість довкілля; недостатня інформованість про громаду за її межами; несприятливі умови для розвитку підприємництва.

3 група: забрудненість питної води; значна частка населення старше працездатного віку; недостатня підприємливість мешканців громади; низька якість середньої та дошкільної освіти.

Варто відмітити, що 2,6% опитаних у графі „свій варіант“ зазначили „корупція“.

Бачення перспектив розвитку Березанської громади

Мешканці, які брали участь в опитуванні, давали оцінки пріоритетності різних завдань розвитку Березанської громади.

Малюнок 38. Розподіл завдань розвитку Березанської ТГ, визначених респондентами, за їх пріоритетністю

Згідно з відповідями на запитання анкети **найбільш важливими завданнями**, які отримали оцінку „критично важливе завдання“, є:

1. Зменшення рівня безробіття – 54,7 % респондентів
2. Ремонт доріг – 52,3 %
3. Покращення водопостачання – 51,4 %
4. Ремонт доріг між населеними пунктами громади – 48,5 %
5. Благоустрій населених пунктів громади – 48,5 %, а також покращення водовідведення – 48,3 %

Водночас на думку мешканців найменше потребують підтримки з боку місцевого самоврядування:

1. Підтримка агрохолдингів– 37,3 % респондентів

2. Підтримка кооперативного руху – 37,6 %
3. Використання місцевих природних ресурсів – 40,7 %

До цього слід додати, що підтримку фермерства вважають першочерговим завданням лише 41,5 % опитаних, а розвиток МСП – 47,9 %. Отже, значну кількість голосів мешканців з відповіддю „непершочергові завдання“ отримали галузі, які забезпечують економічну спроможність громади.

Можливості реалізації завдань, які стоять перед громадою, значною мірою залежать від віри мешканців у реальність їх досягнення, а також від ресурсів, за рахунок яких це відбуватиметься.

Результати опитування демонструють, що 53 % опитаних мешканців вірять, що завдання розвитку Березанської громади будуть реалізовані на практиці.

Головним ресурсом для розвитку громади мешканці вважають вигідне географічне положення, про що висловилися 20 % опитаних.

Малюнок 39. Основний ресурс розвитку Березанської ТГ за оцінками учасників опитування

Вагомими ресурсами, за допомогою яких можливо вирішити завдання, які стоять перед Березанською громадою, можна вважати:

- хороша доступність до основних міст та ринків
- прогресивна та дієва місцева влада
- місцеві підприємства і підприємці,
- активність/підприємливість мешканців громади.

Таким чином, основу ресурсного потенціалу для розвитку Березанської громади, на думку опитаних мешканців, формують географічне положення та людські ресурси – представники місцевого самоврядування, підприємці та місцеве населення загалом.

12.2. Соціологічне опитування представників бізнесу Березанської територіальної громади

У межах розробки Стратегії розвитку Березанської громади до 2027 року проводилося опитування представників бізнесу для виявлення суспільної думки щодо сучасного стану розвитку громади та бачення її подальших перспектив.

12.2.1 Організація опитування

Для проведення опитування була розроблена відповідна анкета.

Представники бізнесу могли пройти опитування, заповнивши Гугл-форму за посиланням <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdt3ydJUFy6yHMjbo9Ox9kFGze9hLO8P2uCb79zakXo28M86Q/viewform>. Опитування проводилося у травні - вересні 2023 року. Загальна кількість отриманих відповідей становила 39.

12.2.2 Результати опитування

Характеристика суб'єктів підприємництва, які брали участь в опитуванні

Із суб'єктів підприємництва (СП), представники яких взяли участь в опитуванні, 40 % складають агровиробники, 27 % - підприємства торгівлі.

Малюнок 40. Види діяльності, якими займаються суб'єкти підприємництва громади

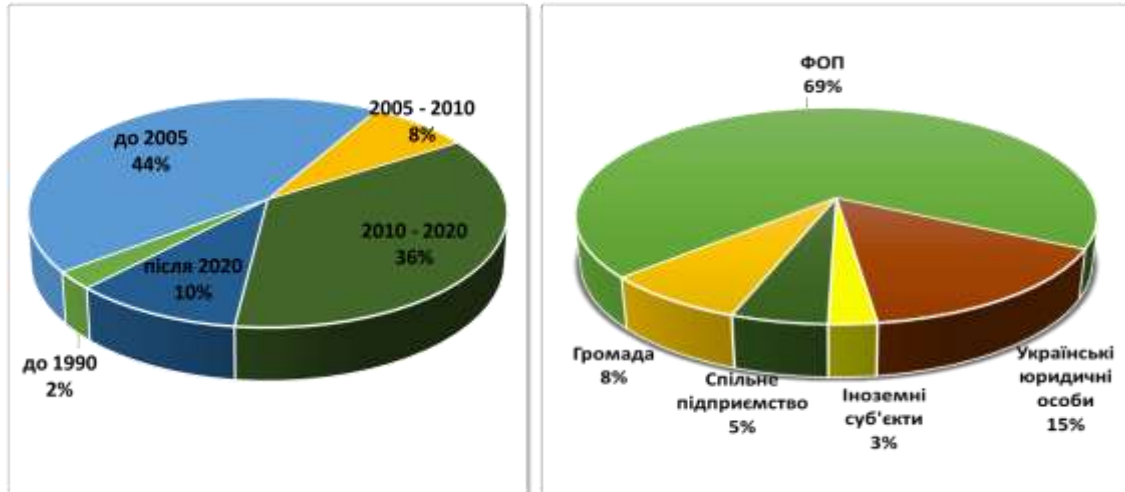

Більшість суб'єктів (44%) було засновано до 2005 року

Майже 70 % опитаних складають фізичні особи-підприємці, 15% - українські юридичні особи, 5% - спільні підприємства і лише одне підприємство має іноземного власника.

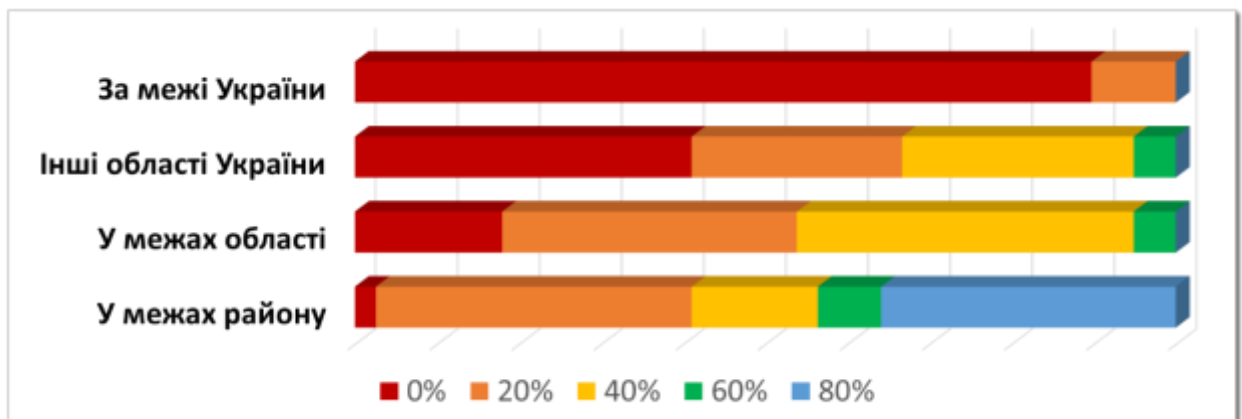

Малюнок 41. Розподіл опитаних суб'єктів підприємництва Березанської громади за типом власника та роком заснування.

Опитування проходили представники 2-х середніх підприємств (більше 100 працівників), 3-х малих (від 50 до 100 працівників), інші були суб'єктами мікропідприємництва (34). При цьому на 28 з 39 підприємствах у 2023 році працює менше 10 працівників, і вони не планують збільшувати кількість працюючих понад 10.

Малюнок 42. Ринок збуту товарів, що виробляються підприємцями громади

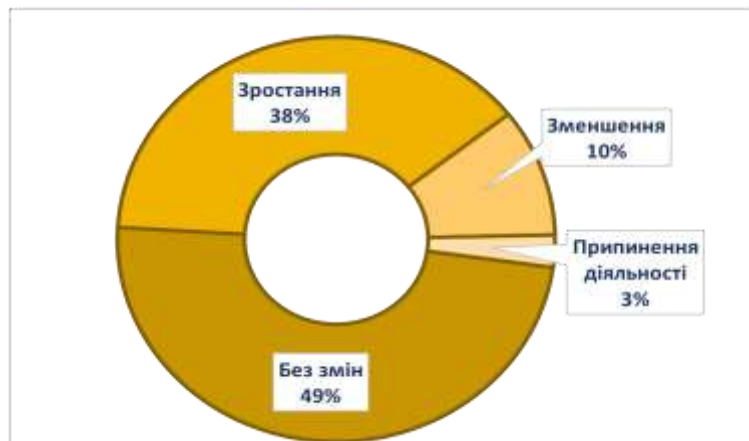

4 респондента зазначили, що їхні підприємства здійснюють збутову діяльність за межі України, відсоток експорту складає до 20 % власної продукції. 14 суб'єктів мають ринок збуту в межах Березанської громади, що становить більше 80 % власної продукції. Переважний збут у інші регіони України зазначило 2 суб'єкти бізнесу.

Зростання збуту у наступному році очікують 38% опитаних, тоді як зменшення – 10%. 49% опитаних не бачать перспективи змін.

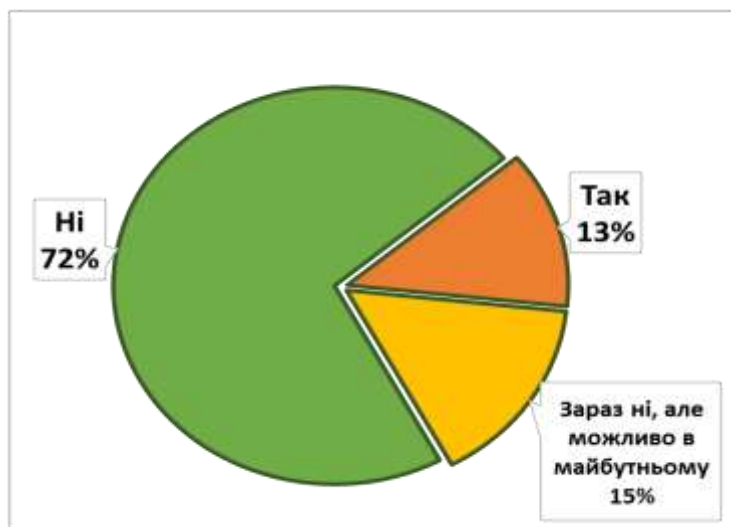

Малюнок 43. Очікування підприємців щодо змін у збуті товарів та послуг

Слід відмітити, що СП відчувають нестачу кадрів, зараз – 13 %, а з розвитком підприємства – ще 15 %. При цьому нестачу кадрів вказано за такими професіями – шофер, газоелектрозварювальник, професії аварійних слюсарів, технологи, агрономи, трактористи, зоотехніки.

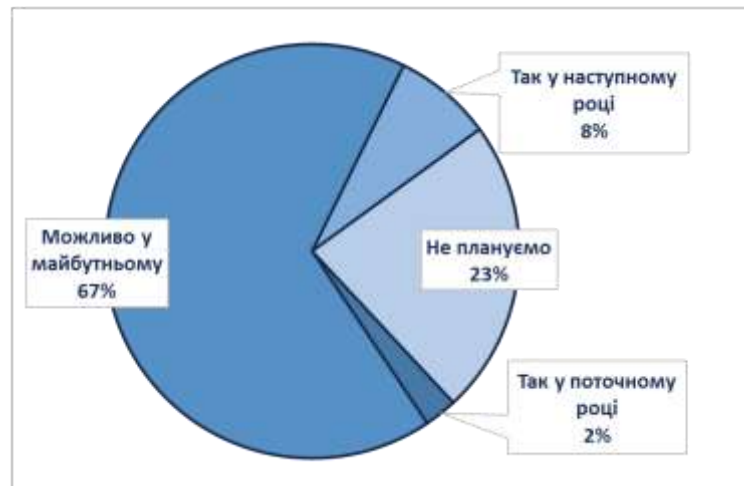
Малюнок 44. Нестача кадрів, що відчувають суб'єкти опитування

Зважаючи на поточну ситуацію в країні, тільки 10 % суб'єктів підприємництва планують інвестувати у розширення бізнесу найближчим часом, а 67 % розглядають можливість це зробити в майбутньому. Усі, хто планує розширення, налаштовані робити це у Березанській громаді. Хоча троє респондентів вказали на надмірний тиск на бізнес з боку контролюючих органів, двоє - на відсутність землі для розширення як причини, що може їх спонукати на перенесення бізнесу в інші громади.

Малюнок 45. Очікування опитаних підприємців щодо інвестицій у збільшення обсягів виробництва

Щодо наявності в регіоні/ зоні підприємницької активності можливостей для бізнесу, то відповіді розподілилися таким чином. Робочу силу, необхідну підприємствам, мають 32 опитаних СП (82%); споріднені за профілем підприємства – 18 респондентів (46%); покупців, як вагомий ринок збуту продукції – 17 СП (44%); основних постачальників сировини/ комплектуючих/ товарів для підприємства – 7 респондентів (18%); основних інвесторів лише 5 підприємств (13%) .

Малюнок 46. Можливості для розвитку бізнесу у Березанській громаді, що мають опитувані підприємства.

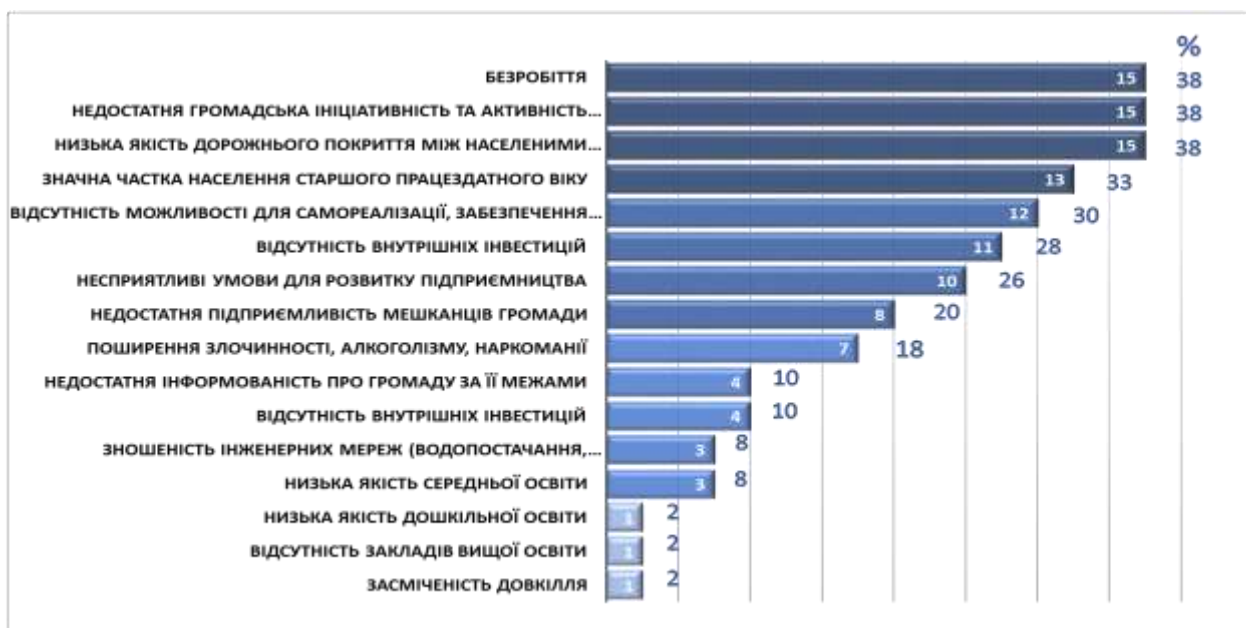

Бачення загроз та перспектив розвитку Березанської громади

Представники бізнесу, які брали участь в опитуванні, зазначили загрози, які на їх думку заважають розвитку громади. У трійку найбільших увійшли „безробіття“, „недостатня громадська ініціативність та активність мешканців“ та „низька якість дорожнього покриття між населеними пунктами громади“.

Малюнок 47. Бачення загроз для розвитку Березанської громади

Разом з тим, представники бізнесу давали оцінки пріоритетності різних завдань розвитку Березанської громади.

Малюнок 48. Завдання розвитку Березанської громади на думку представників бізнесу

Згідно з відповідями на питання анкети, найбільш важливими завданнями розвитку громади є:

1. Зменшення рівня безробіття – 54,7 %
2. Ремонт вулиць – 52,3 %
3. Покращення водопостачання – 51,4 %
4. Ремонт доріг між поселеннями громади – 50,4 %

5. Благоустрій населених пунктів громади - 48,5 %
6. Покращення водовідведення - 48,3 %
7. Розвиток малого і середнього бізнесу – 47,9 %
8. Розвиток сфери дозвілля (відпочинку і спорту) – 47,0 %
9. Покращення освітлення населених пунктів громади – 44,5 %

До непершочергових завдань, на думку бізнесу, належать:

1. Підтримка агрохолдингів – 37,3 %
2. Підтримка кооперативного руху – 37,6 %
3. Використання місцевих природних ресурсів – 40,7 %

Можливості реалізації завдань, які стоять перед громадою, значною мірою залежать від віри мешканців та бізнесу в реальність їх досягнення, а також від ресурсів, за рахунок яких це відбуватиметься.

Результати опитування демонструють, що 64,1 % опитаного бізнесу вірять, що завдання розвитку Березанської громади будуть реалізовані на практиці.

Опитувані вважають, що найперспективнішими видами економічної діяльності для розвитку громади є сільське господарство у вигляді тваринництва (46%) і рослинництва (43%) та переробка сільськогосподарської продукції (41%). Найменше голосів отримали ІТ сфера (2%), машинобудування (5%) та сільське господарство у вигляді ягідництва 7%.

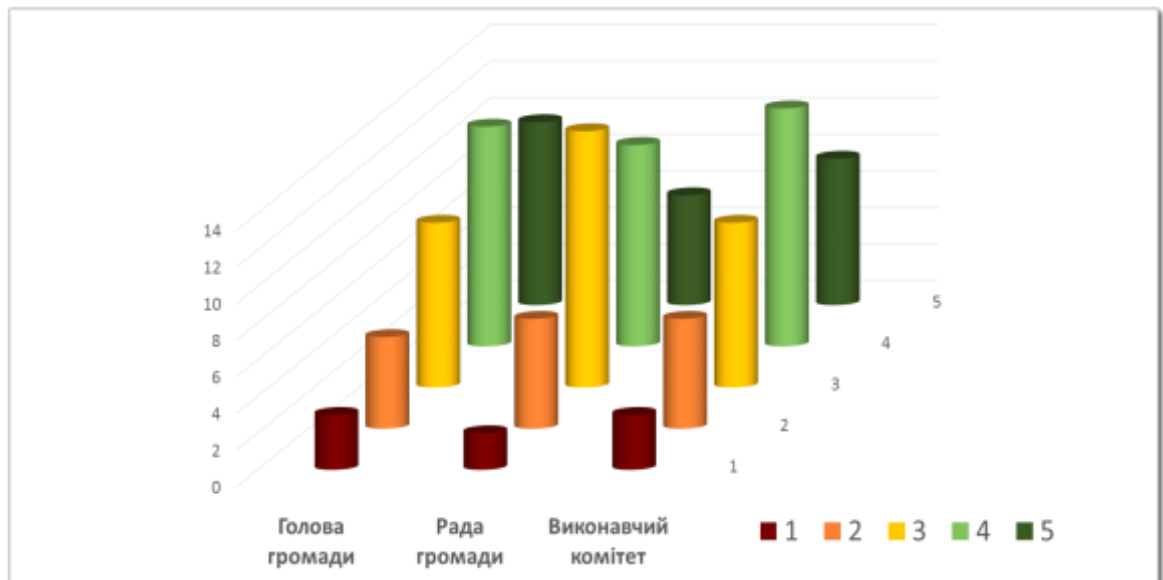
Малюнок 49. Пріоритетні види економічної діяльності для розвитку Березанської громади

Даючи відповіді на питання „Як би Ви оцінили діяльність органів місцевого самоврядування з розвитку громади“, респонденти поставили такі оцінки.

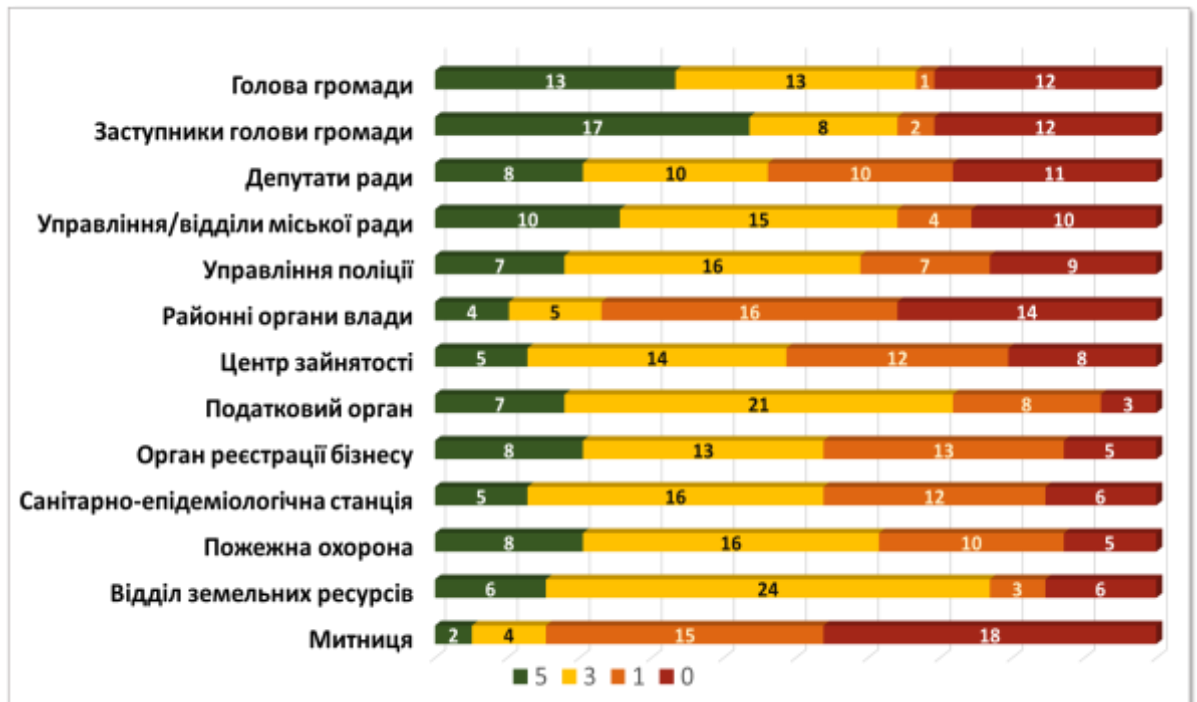
Малюнок 50. Оцінка діяльності органів місцевого самоврядування з розвитку громади

Середня оцінка діяльності міського голови становить- 3,54; ради громади - 3,33; виконавчого комітету - 3,44.

Співпрацею з органами влади з опитуваних, які мали потребу в контактах з такими органами, задоволені від 13 до 44 % суб'єктів підприємництва в залежності від органу влади. Найвищий рейтинг мають заступники голови громади – 44%, голова громади - 33%. Незадовільною назвали співпрацю з митницею, районними органами влади.

Малюнок 51. Оцінка взаємовідносин бізнесу з органами влади у Березанській громаді

Середній бал щодо оцінки громади як місця для ведення бізнесу за 5-ти бальною системою (5 – найвища оцінка, 1 – найнижча) склав 3,62.

Малюнок 52. Оцінка Березанської громади як місця для ведення бізнесу

